

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Bdžocha a členov JUDr. Viliama Dohňanského a JUDr. Milana Karabína na neverejnom zasadnutí konanom 24. apríla 2013 v Bratislave, v trestnej veci obžalovaného **M. B. a spol. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny** podľa § 296 Tr. zák. a iné, o sťažnosti obžalovaného I. K. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo 4. apríla 2013, sp. zn. PK-1T 26/2011, takto

r o z h o d o l :

I.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obžalovaného I. K. **sa z a m i e t a.**

II.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. ponúknutý **písomný sľub obžalovaného I. K.,** ako náhradu za vykonávanú väzbu podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. **n e p r i j í m a.**

III.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. **vykonávanie väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. obžalovaným I. K. n e n a h r á d z a** nariadením dohľadu probačného a mediačného úradníka **nad obžalovaným.**

O d ô v o d n e n i e

I.

Špecializovaný trestný súd v Pezinku (ďalej iba prvostupňový súd, resp. špecializovaný trestný súd) uznesením, sp. zn. PK-1T 26/2011, zo 4. apríla 2013 podľa § 72 ods. 1 písm. b/ a § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosť obžalovaného I. K. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť obvinený I. K., ku ktorej pripojil aj písomný sľub, ktorým žiada nahradiť ním vykonávanú väzbu. V písomnom odôvodnení sťažnosti podanej prostredníctvom obhajcu dáva do pozornosti súdu, že **na rozdiel od iných spoluobžalovaných, ktorým bolo obvinenie rozšírené je obvinený iba z jedného nenásilného trestného činu ekonomického charakteru (bod 6 obžaloby), pričom v bode 1 obžaloby ide o samostatnú skutkovú podstatu trestného činu, ktorej naplnenie je podmienené obvinením v bode 6. Jeho postavenie k ostatným spoluobžalovaným je odlišné aj v tom, že súdom vykonané dokazovanie je v rozpore so skutkom v bode 6 obžaloby. Dôkazná situácia je podstatne odlišná v jeho prospech od dôkaznej situácie v čase rozhodovania o jeho väzbe a podania obžaloby. Vo výkone väzby je už 38 mesiacov, rozsah spôsobenej škody sa znížil z pôvodnej sumy 1 118 000 eur na 40 000 eur, napriek tomu súd existenciu väzby vidí v rozsahu trestnej činnosti. Pritom nie je a ani nebol členom zločineckej skupiny, nie je iniciátorom skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, nevyrábal a nefalšoval žiadne diaľničné nálepky, sústavne sa zdržiava na území Slovenskej republiky, kde má stále bydlisko, rodinu, ktorá má legálne dostatočný príjem, čo preukazujú daňové priznania manželky a je bezúhonnou osobou. V napadnutom uznesení však súd uvádza, že doposiaľ vykonané dokazovanie žiadnym spôsobom nepotvrďuje jeho obhajobu a ani neoslabuje podozrenie z trestnej činnosti, ktorá mu je kladená za vinu. **Obžalovaný vytkol špecializovanému trestnému súdu priet'ahy v konaní, pretože od zrušenia rozsudku uznesením najvyššieho súdu uplynula doba 5 mesiacov a súd prvého stupňa prvé hlavné pojednávanie určil na 4. marca 2013, hoci ide o väzobnú vec, kde by mal konať s najväčším urýchlením.** Prvostupňový súd sa nepridržiaval uznesenia najvyššieho súdu, sp. zn. 6 Tost 4/2013, ohľadom **znalca PhDr. I. O., ktorý nevypracoval nový znalecký posudok** a na položené otázky nevedel reagovať, lebo sa dostatočne neoboznámil s príslušným spisovým materiálom. Špecializovaný trestný súd nerešpektoval ani uznesenie najvyššieho súdu z 15. novembra 2012, sp. zn. 6 To 4/2012, kde upozornil súd I. stupňa na dôležitosť práva na obhajobu,**

pretože od zrušenia rozsudku nebol vykonaný žiadny úkon navrhovaný obhajobou. Na návrh obžaloby boli vypočutí traja noví svedkovia, z ktorých A. A. odmietol vypovedať, D. T. uviedol, že ma pozná ako majiteľa kasína a že ohľadom skutku v bode 6 nemá žiadne vedomosti, vypovedal k fungovaniu zločineckej skupiny a svedok D. V. vypovedal, že svoju osobu nepozná. V tej súvislosti obžalovaný uviedol, že chránený svedok M. R. s prezývkou „R.“ okrem iného vypovedal, že diaľničné známky mu nikto zo skupiny neponúkal. Väzba v jeho prípade má len represívny charakter, kde najpodstatnejšie sú formálne podmienky trvania väzby a materiálne sa kombinujú s abstraktnými úvahami, ktoré nemajú žiadnu váhu pri závažnosti nutného zásahu do jeho osobnej slobody, ktoré právo je tým negované. Poukazuje aj na svoju predchádzajúcu žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, ako aj na súvisiacu sťažnosť proti zamietavému uzneseniu špecializovaného trestného súdu, v ktorej uviedol ďalšie dôležité skutočnosti ohľadne trestného stíhania jeho osoby.

V priloženom písomnom sľube z 15. apríla 2013 obžalovaný I. K. sľúbil, že v prípade prepustenia z väzby na slobodu povedie usporiadaný a riadny život, nedopustí sa žiadnej trestnej činnosti, zaradí sa do práce v rodinnom podniku, aby mal zabezpečený trvalý príjem, zdržiavať sa bude v mieste svojho prechodného bydliska so svojou rodinou, dostaví sa na všetky procesné úkony, na ktoré bude orgánmi činnými v trestnom konaní predvolaný a dodrží všetky obmedzenia, ktoré mu budú prípadne uložené.

V závere sťažnosti obžalovaný I. K. navrhol najvyššiemu súdu v prípade potreby nahradiť u neho väzbu písomným sľubom v súlade s § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por., ako aj dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por., nakoľko je presvedčený, že v jeho prípade možno účel väzby dosiahnuť aj týmto spôsobom. Zastáva názor, že sú splnené podmienky na jeho prepustenie z väzby na slobodu a žiada, aby bolo jeho sťažnosti vyhovené a napadnuté uznesenie zrušiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade predloženého (17. apríl 2013) spisu špecializovaného trestného súdu preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým obžalovaný podal sťažnosť, ako i konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť obžalovaného nie je dôvodná.

Z dôvodovej časti napadnutého uznesenia je zrejmé, že špecializovaný trestný súd v tejto trestnej veci koná na podklade obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej iba prokurátor), sp. zn. VII/2 Gv 16/10, z 29. januára 2011, okrem iného aj na **obžalovaného I. K. pre skutok v bode 1/ kvalifikovaný ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a pre skutok v bode 6/ kvalifikovaný ako pokračujúci obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/, písm. b/ Tr. zák.** s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák., sčasti dokonaný, sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. **Obžalovaný si 19. marca 2013 podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu**, v ktorej poukázal na nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku v bode 6/ obžaloby, ktorý je posúdený ako trestný čin podvodu podľa § 221 Tr. zák., hoci správne ide o trestný čin falšovania, pozmeňovania a nedovolenej výroby kolkových známok, poštových cenín, nálepiek a poštových pečiatok podľa § 274 Tr. zák. **Prvostupňový súd o žiadosti rozhodol na neverejnom zasadnutí, ktoré sa vykonalo v neprítomnosti obžalovaného, ktorý s tým vyslovil súhlas, avšak za účasti jeho obhajcu.** Prokurátor navrhol žiadosť obžalovaného zamietnuť, nakoľko dôvody väzby naďalej pretrvávajú. Obhajca navrhol žiadosť obžalovaného vyhovieť a prepustiť ho z väzby na slobodu. **Do väzby bol vzatý uznesením sudcu pre prípravné konanie zo dňa 20. februára 2010**, sp. zn. Tp 17/2010, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 8. marca 2010, sp. zn. 6 Tost 7/2010, z dôvodov § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/ a písm. c/ Tr. por., ktorá začala u neho 16. februára 2010. **K zrušeniu dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por.** došlo uznesením prvostupňového súdu zo dňa 12. júla 2011 v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 26. júla 2011, sp. zn. 4 Tost 22/2011. Naposledy bola žiadosť obžalovaného I. K. zamietnutá uznesením súdu prvého stupňa 28. januára 2013 v spojení s uznesením najvyššieho súdu 14. februára 2013, sp. zn. 6 Tost 3/2013. Existencia formálnych aj materiálnych podmienok ďalšieho pretrvávania väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. u obžalovaného bola daná. Pri obzvlášť závažnom zločine je určená celková lehota väzby na 48 mesiacov. **Žiadne doposiaľ vydané rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie, senátu prvostupňového súdu a senátov najvyššieho súdu nekonštatovalo pochybenie vo väzobnom trestnom stíhaní obžalovaného I. K., ktorý v žiadostiach o prepustenie z väzby uvádza v podstate zhodné skutočnosti. Pritom od uznesenia najvyššieho súdu zo 14. februára 2013 nedošlo k žiadnej zmene dôkaznej situácie ani nenastala žiadna nová skutočnosť, ktorá by mala mať vplyv**

na posudzovanie dôvodov väzby u tohto obžalovaného a preto opätovne odkazuje na argumentáciu z predchádzajúceho rozhodnutia o žiadosti obžalovaného z 28. januára 2013.

K uvedenému najvyšší súd poznamenáva, že v zmysle § 79 ods. 3 Tr. por. obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Obžalovaný I. K. v dôvodoch podanej sťažnosti opakuje aj tvrdenia uplatnené v predchádzajúcich žiadostiach o prepustenie z väzby, sťažnostiach proti rozhodnutiam špecializovaného trestného súdu a v rámci obhajoby, najmä v konaní pred súdom.

Zmena právnej kvalifikácie žalovaných skutkov v bode 1/ a 6/ obžaloby je plne závislá od výsledkov ďalšieho dokazovania pred súdom prvého stupňa, preto argumentácia obžalovaného v tomto smere je v súčasnosti predčasná. Súčasná právna kvalifikácia uvedených skutkov odôvodňuje celkovú lehotu väzby na 48 mesiacov, lebo je trestne stíhaný za obzvlášť závažný zločin.

Z doposiaľ vykonaných dôkazov súdom I. stupňa vyplývajú skutočnosti nasvedčujúce tomu, že skutky pod bodom 1/ a 6/ obžaloby, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie boli spáchané, majú znaky trestného činu a sú dôvody na podozrenie, že tieto skutky spáchal obžalovaný I. K.. Tým je naplnený materiálny znak pre trvanie dôvodov väzby u tohto obžalovaného v zmysle § 71 ods. 1 Tr. por., pričom dôvodnosť tohto podozrenia najvyšší súd vyvodzuje z doposiaľ v prípravnom konaní zaobstaraných dôkazov a z dôkazov, ktoré súd prvého stupňa už vykonal na hlavných pojednávaniach, na časť ktorých je poukázané nižšie.

Uvedené podozrenie vyplýva z výpovedí obžalovaných **J. P. a B. Ž., chráneného svedka R. G.** (ktorého výpovede obžalovaní spochybňujú, ale znaleckým posudkom bolo vylúčené, aby pri výpovediach k jednotlivým skutkom popisoval niečo, čo nevnímal - nezažil) **a svedkov P. B., M. R., B. K., utajeného svedka č. 1, D. T., z výpovedí znalcov kpt. Ing. J. M., mjr. Mgr. J. O., mjr. JUDr. D. K. pplk. JUDr. M. B. a mjr. A. C., PhD. a záznamov o domových prehliadkach.**

Z týchto výpovedí sú zrejme skutočnosti nasvedčujúce tomu, že skupina „S.“ existovala, mala mať organizačnú štruktúru, jej jednotliví členovia mali koordinovane páchať trestnú činnosť vymedzenú v skutkoch tak, ako je to uvedené v podanej obžalobe. **Obžalovaný I. K. podľa dôkazov - výpovedí svedkov bol blízkym človekom A. B., patril k S. vetve skupiny „S.“, spoločne s A. B., prezývaným „M.“ prevádzkoval kasíno, kde malo dochádzať k stretnutiam členov tejto skupiny, mal sa zaoberať drogami, technickými zariadeniami na vykrádanie obchodov, od obžalovaného B. Ž. mal na viackrát kúpiť väčšie množstvo falošných diaľničných známkov a bol prítomný, keď B. - „M.“ ukazoval diaľničné známky na kamióny a Avie s tým, že ide o falzifikáty a že ak sa zoberie väčšie množstvo cca 100 ks, bude to za polovičnú cenu. Nepravosť diaľničných známkov je preukazovaná znaleckým dokazovaním, rovnako ako aj zhodu daktyloskopických stôp na zaistených diaľničných známkach s odtlačkami obžalovaného I. K.. Ak obžalovaný I. K. poukazuje, na to, že došlo k zníženiu výšky tejto škody na 40 000 eur, ide o predčasný záver, lebo **dôkazy týkajúce sa tejto skutočnosti preukazujú nielen predaj inkriminovaných diaľničných známkov, ale aj zaistenie nepredaných diaľničných známkov, vydaných obžalovaným B. Ž. a svedkom R. G., respektíve nájdených pri prehliadkach v počte 67 kusov. Ich spoločná hodnota takmer 3 násobne presahuje obžalovaným uvádzanú sumu.****

Hoci obžalovaný I. K. v rámci obhajoby, čo je ale v súlade s právom každého obžalovaného tieto dôkazy spochybňuje vrátane výšky škody, **dôvodnosť materiálneho a formálneho znaku existencie väzobných dôvodov u obžalovaného I. K. podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. vzhľadom na vyššie uvedené pretrváva.**

Z dôkazov založených v trestnom spise je zrejmé, že obžalovaný I. K. v Slovenskej republike má len prechodný pobyt a je nezamestnaný. **Pri právnej kvalifikácii žalovaných skutkov, ktoré sa obžalobou kladú tomuto obžalovanému za vinu je možné uložiť trest odňatia slobody na 10 rokov až 15 rokov, čo je možné považovať za hrozbu vysokým trestom.** Obžalovaný v prípade prepustenia z väzby na slobodu aj napriek tomu, že v mieste prechodného pobytu má rodinu, by mohol ujsť alebo sa skrývať, aby sa tak vyhol trestu.

Po zrušení rozsudku prvostupňového súdu z 23. februára 2012, sp. zn. PK -1T 26/2011, uznesením najvyššieho súdu z 15. novembra 2012 najmä z procesných

dôvodov špecializovaný trestný súd (ktorému bol spis vrátený z najvyššieho súdu 22. novembra 2012) vykonal hlavné pojednávanie v dňoch 20. februára 2013, 4. marca 2013, 5. marca 2013, 2. apríla 2013, 3. apríla 2013 a 4. apríla 2013, pričom toto posledné pojednávanie bolo prerušené do 20. mája 2013 za účelom vykonávania ďalších dôkazov. Z toho je zrejmé, že **k prieťahom zo strany prvostupňového súdu nedošlo, ako na to poukázal obžalovaný I. K..**

Najvyšší súd má za to, že u obžalovaného pretrváva aj dôvod väzby podľa ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., nakoľko to odôvodňujú okolnosti, za akých mali byť skutky v bode 1/, 6/ obžaloby spáchané, ale tiež charakter trestnej činnosti, ako aj spôsobený následok. **Práve tieto skutočnosti nasvedčujú, že obžalovaný by mohol pokračovať v trestnej činnosti.**

II. a III.

Najvyšší súd preskúmal aj ponúknutý písomný sľub obžalovaného ako náhradu za existujúce dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. a tiež jeho návrh na nahradenie väzby dohľadom mediačného a probačného úradníka. Ako už bolo uvedené, obžalovaný je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin. **Podľa § 80 ods. 2 Tr. por. je možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu.** Obžalovaný v žiadosti, ale ani v písomnom sľube neuviedol žiadnu takú skutočnosť, ktorá by výnimočné okolnosti prípadu potvrdzovala a súčasne umožňovala pri ich prijatí, respektíve uložení nahradit' nimi existujúce dôvody väzby.

Práve okolnosti, za ktorých mali byť skutky v bode 1/ a 6/ obžaloby spáchané, charakter tejto trestnej činnosti a následky z toho plynúce bránili prijatiu obžalovaným daný písomný sľub, ako aj realizovať dohľad nad obžalovaným. Najvyšší súd nepovažoval sľub vzhľadom na povahu prejednávaneho prípadu za dostatočný a preto ho neprijal. Z rovnakého dôvodu dospel k záveru, že účel väzby nemožno dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obžalovaným.

Z týchto dôvodov najvyšší súd neprijal obžalovaným I. K. ponúknutý písomný sľub, ako náhradu za existujúcu väzbu. Neakceptoval ani ním navrhnuté nariadenie dohľadu probačným a mediačným úradníkom nad jeho správaním, ako náhradu vykonávanej väzby.

Vzhľadom na uvedené rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 24. apríla 2013

JUDr. Emil B d ž o c h, v. r.
predseda senátu

Vypracoval : JUDr. Viliam Dohňanský

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová